

>Retouradres Postbus 16478 2500 BL Den Haag

Ministerie van Defensie

T.a.v. de minister van Defensie

- Per email -

**Inspectie
Overheidsinformatie en
Erfgoed**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16478
2500 BL Den Haag
www.inspectie-oe.nl

Contactpersoon

Datum 16-06-2026

Betreft Aanbieding rapport "Missiearchivering bij het ministerie van Defensie -
Een onderzoek naar de instructies over het bewaren en beheren van
inzetgerelateerde informatie voor, tijdens en na missies"

Onze referentie
63995141
Bijlagen

Geachte D. Yeşilgöz-Zegerius,

In april 2025 hebben het ministerie van Defensie en de Inspectie Overheidsinformatie afgesproken dat de Inspectie op verzoek van de minister van Defensie een algemeen onderzoek zal uitvoeren naar de huidige stand van de inzetgerelateerde (missie-)archivering bij Defensie.

Defensie voert een verbetertraject uit voor het herschrijven van *instructies* ten behoeve van de duurzame toegankelijkheid van inzetgerelateerde (missie)archivering.

Dit rapport is het resultaat van fase 1 van dit onderzoek en bevat aanbevelingen voor verbeteringen van *instructies* voor de archivering van missie-informatie door Defensie. De Inspectie doet in fase 2 onderzoek naar de dagelijkse omgang met en het beheer van inzetgerelateerde informatie tijdens missies, en naar de duurzaam toegankelijke staat van afgesloten missiearchieven. De resultaten van dit onderzoek (fase 2) volgen later dit jaar.

Op basis van dit eerste onderzoek concludeert de Inspectie dat de instructies van Defensie voor de omgang met inzetgerelateerde informatie niet de volledigheid en duurzame toegankelijkheid van missiearchieven borgen. De Inspectie komt tot deze conclusie op basis van onderstaande bevindingen.

Bevindingen

- In de 'Regeling informatiebeheer Defensie' ontbreekt de beschrijving van de verantwoordelijke functionarissen voor omgang met inzetgerelateerde informatie en voor welke informatie in bi- en multinationale missies zij verantwoordelijk zijn. In aanvulling hierop ontbreekt in andere instructies de onderlinge samenhang tussen verantwoordelijkheden voor het beheer van informatie. Daarmee is onduidelijk wie verantwoordelijk is voor deze informatie. Hiermee voldoet het ministerie van Defensie niet aan de Archiefwet.
- In de selectielijst van het ministerie van Defensie ontbreken de specifieke taken en bewaarverplichtingen bij bi- en multinationale missies. Dit is eveneens een overtreding van de Archiefwet.

- De instructies zijn niet consistent over de aard en omvang van een missiearchief en zijn onduidelijk over wat informatie is in de zin van de Archiefwet. Hierdoor is onduidelijk welke informatie in beheer moet worden genomen.
- Defensie stuurde 49 documenten over het beheer van en de omgang met inzetgerelateerde informatie. Niet alle documenten bleken relevant te zijn voor dit onderzoek. Bij een aantal instructies heeft de Inspectie geen bevindingen. De instructies sluiten inhoudelijk niet allemaal goed op elkaar aan en behandelen evenmin alle onderwerpen die relevant zijn voor een goede archivering.
- De Inspectie constateert dat in de instructies die het ministerie van Defensie aan de Inspectie heeft overgelegd, niet duidelijk is omschreven wie zorgdrager is van welke informatie in een bi- of multinationale (internationale) missie. De zorgdrager is degene die bij of krachtens de Archiefwet belast is met de zorg voor de archiefbescheiden.

Onze referentie
63995141

Het ministerie van Defensie heeft zich tijdens het onderzoek op het standpunt gesteld dat alleen documenten (informatie) die Nederlandse eenheden in internationale operaties hebben opgehaald of ontvangen voor de nationale lijn, Nederlandse stukken zijn. Volgens het ministerie vallen bi- en multinationale documenten die Nederlandse eenheden opstellen of ontvangen tijdens een missie niet onder het zorgdragerschap van de minister van Defensie.

Volgt de Inspectie de benadering van het ministerie van Defensie dan betekent dit concreet dat de minister van Defensie geen zorgdrager zou zijn van bijvoorbeeld de informatie die de neerslag vormt van het bombardement op Hawija in Irak in 2015.

Het ministerie van Defensie onderbouwt zijn stelling met een beroep op artikel 94 van de Grondwet in samenhang met in NAVO-verband afgesproken kaders, een Besluit van de Raad van de Europese Unie en een bekendmaking van de Secretaris-generaal van de VN. Genoemde kaders van NAVO-, EU- en VN-herkomst (hierna: kaders) hebben betrekking op beheer en classificatie van documenten.

De Inspectie volgt het ministerie van Defensie niet in dit standpunt over het zorgdragerschap. Uit de aangehaalde kaders kan namelijk niet worden afgeleid dat de bestuurlijke verantwoordelijkheid (naar nationaal recht) voor de zorg voor genoemde documenten komt te vervallen. Daarbij stelt de Inspectie vast dat het ministerie in de praktijk bi- en multinationale informatie archiveert die Nederlandse eenheden ontvangen en opstellen in internationale missies. Deze praktijk laat zich moeilijk rijmen met de stelling dat dit type informatie niet onder het archiefwettelijk zorgdragerschap van de minister van Defensie valt.

Anders dan het ministerie van Defensie naar voren heeft gebracht, betekent het gegeven dat de minister archiefwettelijk zorgdrager is voor documenten die zijn opgehaald of ontvangen voor of in de internationale lijn overigens niet dat de minister ook zorgdrager is van het archief van een internationale organisatie.

Een uitgebreide toelichting staat in de bijlage bij het rapport, bij nummer 14.

Onze referentie
63995141

Aanbevelingen

Naar aanleiding van haar bevindingen doet de Inspectie aanbevelingen aan u. Voor een gedetailleerde beschrijving van de aanbevelingen verwijs ik u graag naar het rapport. Hieronder vindt u een selectie.

- Neem in de 'Regeling informatiebeheer Defensie' op wie welke verantwoordelijkheden heeft voor het beheer van inzetgerelateerde informatie en voor welke inzetvorm (bijvoorbeeld nationaal, EU, VN of NAVO) dit geldt.
- Neem in de selectielijst van Defensie op dat een missiearchief bestaat uit de neerslag van het initiëren, voorbereiden, uitvoeren en evalueren van een missie. Benoem welke categorieën hiertoe behoren en beschrijf ook welke bewaarverplichtingen Defensie heeft per inzetvorm (bijvoorbeeld nationaal, EU, VN of NAVO).
- Maak de herziene 'A CDS-158' en 'I CDS-158' leidend en zorg dat eventuele verdere instructies hiermee in lijn zijn.
- Breng het aantal instructies aanzienlijk terug. Maak ook duidelijk welke instructies vervallen.
- Borg dat alle herziene instructies bekend zijn bij alle betrokken en verantwoordelijke medewerkers én binnen de gehele organisatie.

Zorg ervoor dat instructies over het beheer van en de omgang met inzetgerelateerde informatie:

- Vastgestelde definities bevatten van wat een missiearchief is en wat inzetgerelateerde informatie is;
- Duidelijk weergeven dat de minister van Defensie zorgdrager is voor alle informatie die Defensie opmaakt of ontvangt, ook als dit bi- of multilaterale inzetgerelateerde informatie betreft;
- Betrekking hebben op het volledige missiearchief, dit gaat van het initiëren van inzet tot voorbereiden, uitvoeren en evalueren;
- Ingaan op onderwerpen die de duurzame toegankelijkheid van informatie borgen, zoals overzicht, ordenen, metadateren en gecontroleerd vernietigen.

Vervolg

Met de aanbieding van dit rapport rondt de Inspectie fase 1 van haar onderzoek naar de huidige stand van missiearchivering bij het ministerie van Defensie af. De aanbevelingen in dit rapport dienen uiterlijk een jaar na oplevering van het laatste rapport van dit onderzoek te zijn opgevolgd. Voor wat betreft het opvolgen van de aanbeveling voor de selectielijst van Defensie, verwacht de Inspectie dat er voor 30 september 2027 concrete stappen zijn gezet¹.

---

¹ De Inspectie maakt nadere afspraken met Defensie over het tussentijds monitoren van de voortgang in de opvolging van de aanbevelingen.

Graag ontvang ik van u binnen zes weken na dagtekening van deze brief een reactie op de gedane aanbevelingen in het rapport, en hoe u hier invulling aan gaat geven.

Onze referentie
63995141

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft het voornemen het rapport en deze brief inclusief bijlagen openbaar te maken. Het besluit hiertoe [kenmerk: 62749225] ontvangt u tezamen met deze brief. Uw schriftelijke reactie zal bij deze documenten gepubliceerd worden op de website van de Inspectie. Hiertoe ontvangt u een apart openbaarmakingsbesluit.

Hoofdinspecteur Overheidsinformatie,

Alfred Roos